

ประเทศไทย: กลุ่มคือนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวโรฮิงญา

ปกป้องสิทธิที่จะมีอิสรภาพและเสรีภาพในการแสดงออก

(กรุงเทพฯ 28 มิถุนายน 2559) ประเทศไทยควรมุ่งคุ้มครองสิทธิของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวโรฮิงญา ทั้งสิทธิที่จะมีอิสรภาพและเสรีภาพในการแสดงออก

และคุ้มครองให้สามารถปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชนอย่างชอบธรรมได้ในประเทศไทย ฟอรั่ดีฟายไรต์ (Fortify Rights) กล่าวในวันนี้ ระหว่างการเดินทางมาเยือนประเทศไทยในวันที่ 23-25 มิถุนายนของนางอองซานซูจี ที่ปรึกษาแห่งรัฐพม่าที่ผ่านมา ทางการไทยได้ควบคุมตัวโดยพลการ

ข่มขู่และเฝ้าติดตามการเคลื่อนไหวของแกนนำชุมชนชาวโรฮิงญาหลายคนที่มาจากพม่า ซึ่งสิทธิพื้นฐานอย่างชอบด้วยกฎหมายในไทย ทุกวันนี้ยังมีการเฝ้าติดตามแกนนำเหล่านี้บางส่วน

ทางการไทยยังขัดขวางไม่ให้มีการตอบคำถามในระหว่างการแถลงข่าวของภาคประชาสังคมในประเด็นเกี่ยวกับชาวโรฮิงญาที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน ตำรวจและทหารไทยแจ้งต่อฟอรั่ดีฟายไรต์ว่า เหตุที่ต้องปิดกั้นการอภิปรายระหว่างการแถลงข่าว เป็นผลมาจากนโยบายของทางการพม่าต่อชาวโรฮิงญา และเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ร่วมมือกันกับประเทศพม่า

“เราจะสามารถบรรลุประโยชน์ในเชิงยุทธศาสตร์ของไทยได้ดีที่สุด ด้วยการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวโรฮิงญา ไม่ใช่การปราบปรามพวกเขา” เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหาร ฟอรั่ดีฟายไรต์ (Fortify Rights) กล่าว “ความสัมพันธ์แบบทวิภาคีไม่ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานการเห็นชอบร่วมกันที่จะใช้นโยบายที่เป็นการปฏิบัติมิชอบทุกครั้ง”

ในวันที่ 21 มิถุนายน นางอองซานซูจีแจ้งต่อนางยังฮี ลี (Yanghee Lee) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่า รัฐบาลพม่าหลีกเลี่ยงที่จะใช้คำว่า “โรฮิงญา” และมีรายงานข่าวว่า

กระทรวงข้อมูลสนเทศแห่งพม่าห้ามไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้คำดังกล่าว โรแลนด์ โคเบีย (Roland Kobia)

เอกอัครราชทูตสหภาพยุโรปประจำประเทศพม่าประกาศเมื่อวันที่ 22 มิถุนายนว่า

ทางสหภาพยุโรปก็จะหลีกเลี่ยงการใช้คำว่า “โรฮิงญา” เพื่ออธิบายถึงชุมชนที่เรียกตนเองว่าชาวโรฮิงญาเช่นกัน

คำประกาศเหล่านี้เกิดขึ้นเพียงวันเดียวหลังนายซาอิด ราอัด อัล ฮุสเซน (Zeid Ra'ad Al Hussein)

ข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เน้นถึง “ความเป็นไปได้” ที่ได้เกิดอาชญากรรมต่อมนุษยชาติต่อชาวโรฮิงญาในพม่า

“เราต้องทำความเข้าใจบริบทของนโยบายของพม่าที่มีต่อชาวโรฮิงญา”

เจ้าหน้าที่ทหารไทยกล่าวกับฟอรั่ดีฟายไรต์เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน

ระหว่างที่ชี้แจงถึงความกังวลของรัฐบาลที่มีต่อการจัดงานแถลงข่าว

“เราจำเป็นต้องมีการอภิปรายมากขึ้นเกี่ยวกับสถานการณ์ของชาวโรฮิงญา ไม่ใช่ขุ่นข้องหมองใจ” เอมี สมิธกล่าว

“คงต้องมีการทำงานอีกมาก หากประเทศไทยและพม่าไม่ปล่อยให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับชาวโรฮิงญาและสิทธิมนุษยชน”

ทางการไทยยังควบคุมตัวโดยพลการ

ข่มขู่และเฝ้าติดตามการเคลื่อนไหวของแกนนำชุมชนชาวโรฮิงญาหลายคนที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานครั้งนี้

ตอนเช้าของวันที่ 23 มิถุนายน เจ้าหน้าที่หน่วยข่าวกรองทหารได้ควบคุมตัวนายฮาจี อิสมาอิล (Haji Ismail)

แกนนำชุมชนชาวโรฮิงญาโดยพลการ ตามกำหนดการเขาต้องมาเป็นผู้บรรยายในการแถลงข่าวเกี่ยวกับประเด็นชาวโรฮิงญา

เจ้าหน้าที่เป็นผู้นำตัวเขมาซึ่งที่จัดแถลงข่าว มีการเฝ้าติดตามเขาระหว่างให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวในงาน และยังคงพาตัวเขากลับไปที่พัก ทางกรมไทยยังเฝ้าติดตามนายอิสมาอีลอย่างต่อเนื่องระหว่างวันที่ 23-26 มิถุนายน

ตำรวจไทยยังได้ควบคุมตัวแกนนำชุมชนและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวโรฮิงญาอีกคนหนึ่งไว้ที่โรงพัก เราไม่อาจเปิดเผยชื่อได้ด้วยเหตุผลด้านความปลอดภัย โดยเป็นการควบคุมตัวตลอดทั้งวันที่ 23 มิถุนายน

และยังสั่งการให้เขาต้องมารายงานตัวที่โรงพักอีกแห่งหนึ่งในวันรุ่งขึ้น

ส่งผลให้ทางฟอร์ตีฟายไรต์ส่งเจ้าหน้าที่ติดตามตัวเขาไปที่โรงพักด้วยในวันที่ 24 มิถุนายน

ซึ่งเขาได้ถูกซักถามโดยตำรวจนอกเครื่องแบบห้านาย ทั้งยังถูกขู่ส่งกลับไปพม่า ในปัจจุบันเขาไม่ได้ถูกควบคุมตัว

มีรายงานเช่นกันว่า นักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวโรฮิงญาคนอื่น ๆ ได้ถูกติดตามตัวโดยทางการไทย ตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายนจนถึงทุกวันนี้ บางคนแจ้งให้ฟอร์ตีฟายไรต์ทราบว่า

มีผู้ชายซึ่งแจ้งว่าตนเองเป็นเจ้าของที่หน่วยข่าวกรองของรัฐโทรศัพท์เข้าไปหาวันละหลายครั้ง วัน

และสอบถามเกี่ยวกับที่อยู่และการดำเนินงาน

ประเทศไทยมีพันธกรณีต้องคุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมอย่างสงบ เป็นไปตามข้อ 19 และ 21 ของ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR) ซึ่งไทยเป็นรัฐภาคี การจำกัดสิทธิเหล่านี้กระทำได้เฉพาะที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

ต้องได้สัดส่วนและจำเป็นเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่ชอบธรรม

ในการอ้างความมั่นคงของประเทศเพื่อสนับสนุนการจำกัดสิทธิเหล่านี้

กฎหมายระหว่างประเทศกำหนดให้รัฐต้องพิสูจน์ให้เห็นได้ว่า เป็นภัยคุกคามอย่างแท้จริงต่อ “ความอยู่รอดของประเทศ หรือบูรณภาพแห่งดินแดน หรือความเป็นอิสระทางการเมือง”

แผนการจัดการแถลงข่าวเป็นกิจกรรมที่ชอบธรรมของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวโรฮิงญาในประเทศไทย ซึ่งไม่มีลักษณะเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติอันอาจใช้เป็นเหตุผลเพื่อสนับสนุนการจำกัดเสรีภาพขั้นพื้นฐานได้ ฟอร์ตีฟายไรต์กล่าว

องค์การสหประชาชาติรับรองว่า “นักปกป้องสิทธิมนุษยชน” หมายถึง “บุคคล กลุ่ม และสมาคม...ที่มีส่วนสนับสนุน...ให้เกิดการจ้องอย่างเป็นผลซึ่งการละเมิดสิทธิมนุษยชนใด ๆ และการละเมิดเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนและบุคคล” ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยนักปกป้องสิทธิมนุษยชน (U.N. Declaration on Human Rights Defenders) กำหนดให้ต้องจัดให้มีการคุ้มครองเป็นการเฉพาะต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ในระหว่างการทำงานของพวกเขา ทั้งในส่วนของสิทธิที่จะจัดการชุมนุมอย่างสงบ เสรีภาพในการแสดงออก และสิทธิที่จะแสวงหา รับ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนทั้งปวง

“การปฏิบัติของทางการไทยที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นถึงความไม่จริงจังที่จะปฏิบัติตามพันธกิจเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และแก้ปัญหาค้ามนุษย์” เอมี สมิธกล่าว “นักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวโรฮิงญาที่ทำงานแก้ปัญหาค้ามนุษย์ของคุณ ควรได้รับการสนับสนุนและคุ้มครอง ไม่ใช่ถูกคุกคามและปิดปาก”

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ

เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหาร ฟอร์ตีฟายไรต์: +66(0)87.795.5454 (ประเทศไทย)

amy.smith@fortifyrights.org; Twitter: [@AmyAlexSmith](https://twitter.com/AmyAlexSmith)

แมทธิว สมิธ (Matthew Smith), ฟอรัตี้ไฟรต์, +1.202.503.8032 (สหรัฐฯ), matthew.smith@fortifyrights.org; Twitter:
[@matthewsmith](https://twitter.com/matthewsmith)